RUSKI INWALID

N°. 11.

NIEDZIELA 14°. *Stycznia* 1817.

CZYLI

WIADOMOŚĆI WOJENNE.

Zawarcie. Wiadomośći krajowe. Roskaz dzienny J. C. M. — Wiadomośći zagraniczne. Królewstwo Polskie. Niemcy. Niderlandy. Francya.

DONIESIENIA KRAJOWE.

Z St. Peterzburga 13. stycznia.

Generał Porucznik *Klinger* na prozbę swoją Naymiłośćiwiey uwolniony od obowiązku Kuratora Derptskiego Uniwersytetu i Szkół należących do niego.

Dyrektor Medycznego Departamentu Ministerstwa Policyi Aktualny Kollegiatski Radzca Kowalin, Naymiłośćiwiey przeznaczony na stopień Dyrektora Głownego Petagogicznego Instytutu, z zcstawieniem przy nim obowiązku, i gaży teraznieyszey.

Roskaz dzienny J. C. M.

NAYIASNIEYSZY CESARZ JEGOMOSC
w obecności swoiey w St. Peterzburgu
stycznia 11° dnia 1817 Roku następujący
raczył wydać roskaz.

Postępują na wyższe stopnie: W Garnizo-
nach: Selengińskiego Garnizonowego pułku Cho-
rąży Lutnikow na stopień Pod-Porucznika za po-
rządne przyprowadzenie z Tomska partyi rekrutów,
między któremi desertujących, chorych, ani
umarłych niebyło: *Przemiana stopniow w Jez-*
dzie: pułku Zandarmów Auditor Terentiew za
zasługi na stopień Chorążego *w Korpusie Inżenie-*
rów: Korpusu Inżenierów Ceychwarter 9. klassy
Paułow 1 na stopień Porucznika i Pod-Ceychwar-
ter 13. klassy Gołownin na stopień Chorążego,
pierwszy się przeznacza do Niżehorodzkiego wnę-
trznego garnizonowego batalionu, a ostatni do Ja-
ryńskiey niesłużącey komendy Inwalidów: *Prze-*
noszą się do pułkow Pieszych z Jazdy: Litew-
skiego Ułanów pułku Sztab-Rotmistrz Lambert
do Azowskiego w stopniu Sztabs-Kapitana, Porucz-
nicy Mironow do Nizowskiego, Andrzeykowicz
do Brańskiego, Chorąży Soroczyn w stopniu cho-
rążego. *S przyczyny słabośći zdrowia przenoszą*
się do pułków Garnizonowych: Z pułków Pie-
szych: Z Podolskiego Pod-Porucznicy: Padali-
cyn, i Suchonów do Kazańskiego; Petrowskiego:
Charąży Janowski do Archanielskiego; 44. pułku
Strzelcow Chorąży Horodeński do Astrachańskiego.
Do batalionów we wnętrzney strazy: Z Petrow-
skiego Pieszego pułku: Sztabs-Kapitan Kołowicz
do Nowhorodzkiego; Chorążowie: Kosakowski do
Zytomirskiego, Siergiejew do Tulskiego. *Uwal-*
niają się za urlopem: W Artyleryi: 19. Arty-
leryiskiey brygady Kapitan Kacarew na 6. mie-
sięcy. *Abszytują się od służby s przyczyny ran*
odniesionych: W Jezdzie: W pułkach Uła-

nów, Sibirskiego: Rotmistrz Mikułowicz z pozwoleniem noszenia munduru, i zupełną gażą; Jamburskiego: Porucznik Denisow s pozwoleniem noszenia munduru, i zupełną gażą. *W pułkach Pieszych:* 2 pułku Strzelców Pod-Porucznik Esipow w stopniu Porucznika, s pozwoleniem noszenia munduru, i zupełną gażą. *Uwalniaią się od służby s przyczyny słabości zdrowia: W Jeździe:* z pułków Ułanów: Jamburskiego Sztab-Rotmistrz Bołogowski, Chorąży Staniukowicz w stopniu Porucznika; Litewskiego: Chorąży Dawidowicz 1 w stopniu Porucznika. *W Piechocie:* z pułku Grenadierów Cesarza Jegomości Austryackiego Porucznik Xiąże Szychowski; 2. Pułków pieszych, Newskiego: Porucznik Wasilkowski 1 w stopniu Sztabs-Kapitana; Eleckiego: Pod-Porucznik Dudarow; Piotrowskiego: Chorązówie Ozemodurow, i Esimantowski w stopniach Pod-Poruczników; 2. Strzelców pułku Major Szterenberg w stopniu Pod-Pułkownika z pozwoleniem noszenia munduru. *W korpusie Inżenierów:* korpusu Inżenierów Kapitan von Baggaut w stopniu Majora s pozwoleniem noszenia munduru. Porucznicy Jużakow w stopniu Sztabs-Kapitana, Sszczerbakow przeznaczony do interessów w udziale dyplomatycznym, s podwyzszeniem stopnia. *Dla familiynych interessow: W Piechocie:* s pułków Grenadierów: s pułku Cesarza Jegomości Austryackiego Pod-Pułkownik Jurazow w stopniu Pułkownika s pozwoleniem noczenia munduru; Hrabiego Arakczejewa: Pod-Porucznik Czychaczew w stopniu Porucznika; Newskiego Pieszego pułku Porucznik Gess w stopniu Sztabs-Kapitana. *S przyny śmierci wymazują się ze spisków:* Siewastopolskiego pieszego pułku Pod-Porucznik Worożbitow.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Królewstwo Polskie.

Z Warszawy dnia 7° stycznia.

Kommissyia rządowa.

Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego.

Dawna Polska szczycac się dwóma Głównemi Szkołami w *Krakowie* i *Wilnie*, zapatrywała się z wdzięcznością i uszanowaniem na drogie te pomniki mądrości i gorliwości o rozszerzenie Nauk, niewygasłey pamięci Królów, *Kazimierza W.*, *Jagiełłów* i *Batorego*. Dziś zrządzeniem Naywiższey Opatrzności szczęśliwie odrodzona Polska, znayduie w tym względzie nowe pobudki do swey chluby i nieograniczoney wdzięczności. Naywspanialszy Jey Monarcha ALEXANDER I., chąc dobrodzieystwami Pokoiu przewyższyć woienną swoię chwałę; Założyciel tylu Szkół różnego stopnia w dawnieyszych swoich kraiach; raczył nayłaskawiey przychylić się do założenia i w naszym Szkoły Naywyższey. Znalazłszy w nowey swoiey stolicy iuż kwitnące, acz niedawno zaprowadzone, dwa Wydziały Akademickie, przydaie do nich trzy inne, i połącza ie w ieden *Uniwersytet* albo Szkołę Główną, przez następuiący Wyrok:

My z Bożey łaski

ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski,

etc. etc. etc.

Wszystkim komu o tém wiedzieć należy, wiadomo czyniemy:

Lubo znaleźliśmy w Królestwie Polskiém rozszerzone światło Nauk przez zaprowadzone Szkoły rozmaite i Instytuta uczone; iednak w troskliwości stateczney o dobro poddanych Naszych, chąc do naywyższego naukowego stopnia doprowadzić oświecenie narodowe, przedsięwzięliśmy ustanowić *Szkołę Główną*, w którey młodzież nabywaiąc wiadomości w szczególnych umieiętnościach, stosownie do swych zdolności i przyszłego powołania usposabiałaby się na pożytecznych kraiowi sług i obywateli.

Zważaiąc przeto, iż miasto Nasze stoleczne *Warszawa*, w którem iuż od lat kilku kwitną dwa oddzielne Wydziały, Prawa, Administracyi i Nauk Lekarskich, naybardziey odpowiada zamiarowi Naszemu, ustanawiamy w niém *Szkołę Główną*, zaszczycaiąc ią imieniem *Królewskiego Uniwersytetu*, składać śie maiącą z pięciu Wydziałów, to iest: 1. Teologii; 2. Prawa i Nauk Administracyynnych; 3. Nauk Lekarskich; 4. Umieiętności Fizycznych i Matematycznych; 5. Nauk i sztuk pięknych; pod bezpośrednie̓m zwierzchnictwem Rektora i własciwych Dziekanów.

Tym sposobem ustanowioney przez Nas Szkole Główney i wszystkim składać ią maiącym, tak kraiowym, iako z zagranicy przybywaiącym Nauczycielom i Słuchaczom, zapewniamy szczególną Naszę Królewską opiekę. Nadto Nauczycielom prawo do wszelkich zaszczytów i ozdób, a mianowicie za przykładem chwalebney pamięci Króla *Zygmunta* I., aktualnym Professorom nieszlachcie przywiley osobistego szlachectwa, które po dziesięciu latach uczenia, spadać ma dziedzictwem na ich potomstwo.

Upoważniamy Szkołę Główną do dawania wszelkich stopni w każdym Wydziale, i utrzymywania

osobney cenzury na pisma swych Członków, a pod temi względami chcemy ią mieć w równi z Uniwersytettami, tak w Naszych iak winnych Państwach istnieiącemi.

Zaprowadzenie tey Szkoły Główney, dostoyne iey umieszczenie, uposażenie dostateczne z funduszów edukacyynych, i dozor nad nią Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia publicznego polecamy.

Co dla większey wagi podpisem ręki Naszey Królewskiey, przy wyciśnieniu pieczęci Królestwa Naszego Polskiego stwierdzamy.

Dan w *Peterzburgu* dnia siódmego (dziewiętnastego) Listopada, Tysiąc ośmset szesnastego roku.

(podpisano) ALEXANDRE.

Wymienione Naywyższym Wyrokiem dyplomatycznym pięć Wydziałów Akademickich, w planie swoim obeymuią wszystkie nauki, umieiętności i kunszta, iakie w naypierwszych Uniwersytetach czyli Szkołach Głównych dawane bydź zwykły. Ten zatem nayłaskawszy Wyrok iest uwieńczeniem nieocenionych tych Dobrodzieystw, iakiemi Naywspanialszy Monarcha w tak krótkim czasie obdarzył Naród Polski, a zadatkiem owych, których po wielkomyślnem i Oycowskiem Jego sercu nieomylnie spodziewać się ieszcze może. Nowo ustanowiona Szkoła Główna nietylko dopełnia wewnętrznego Władz kraiowych urządzenia, ale nadto czyni podobnem wykonanie zbawiennych Ustaw, maiących za cel należyty dobór Urzędników do różnych stopni i powołania, od czego zależy porządek i szczęście mieszkańców kraiowych. Już dawniey w *Warszawie* zaprowadzone Wydziały Prawny z Administracyią i Lekarski, acz dotąd pozbawione pomocy innych, wydaią chlubne owoce prac swoich, dla licznych odnóg posługi publiczney. Przydane z początkiem roku 1817 trzy brakuiące Wydziały, tém dzielniey w połączeniu wzaiemném wspierać się będą, i podadzą Młodzieży kraiowey sposobność doskonalenia się w tych naukach, bez których dotąd albo się obywać, albo z znacznym kosztem za granicą szukać musiała. Nie pozostaie iey zatem, iak tylko, aby przeiąwszy się głębokiem uczuciem wdzięczności dla Naylepszego Monarchy, który po tylu nieszczęśliwych zmianach, wielkich stratach i dolegliwych kleskach, opatrzył Narod Polski we wszystkie środki do ugruntowania własnego szczęścia i chwały, przy złożeniu potrzebnych dowodów, zgłaszała się niezwłocznie do Ogólney Rady Szkoły Główney w *Warszawie*, i tam żądała swego przyięcia na Kursa Akademiczne.

Dan w *Warszawie* dnia 31 Grudnia 1816.

(podpisano)

Minister Prezyduiący, *Stanisław Potocki.*

Surowiecki, S. J. K. R. W. R. i O. P.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE NAYNOWSZE.

NIEMCY.

Z Frankfortu 4. stycznia.

W tych dniach podrzucono tu w kazyno paszkwil na teraznieyszy Seym Niemiecki, równie wzbudzający powszechną ciekawość ze względu naprzedmiot jego, jako też na duch wjakim pisany, tchnąc albowiem zapalonym demokratyzmem grozi zamieszaniem i rewolucyą, pismo takowe noszące cechę buntu i niepokoiu, niewiem czy u kogo kolwiek porządnie myslącego może znaleść potwierdzenie: Zwierzchność przed się wzięła nayczynnieysze środki do odkrycia tak użytecznego autora.

Z Frankfortu 6 stycznia pod artykułem z Wiednia.

Król obojey Sycylij Ferdynand I. przywileje nadane przez Jego samego, i poprzedników Jego królewstwu obojey Sycylij potwierdza, i stanowi prawo następujące.

Artykut 1. Wszystkie urzędy cywilne, i kościelne w częśći Sycylij za ciaśniną, lezacey będą odtąd zaymowane wyłącznie przez samych Sycyliyczyków, i żaden z mieszkańców s tey strony ciaśniny znaydujących się, nie ma prawa ubiegania się o one, równie też pomienieni za ciaśniną Sycyliyczykowie nie mają od tąd prawa zaymowania żadnych urzędów w innych prowincyach teraznieyszego naszego królewstwa. Kładziemy w liczbie prowincyi ktorych urzędy samym tylko pozwolone są Sycyliyczykom arcyxięstwo Palermy, chociaz Nayiaśnieyszy nasz oyciec Karol III. rozrządzenie onym sobie był zachował jak to widzieć można na karcie przywilejów nadanych Sycyliyczykom.

Artykut 2. Poddani nasi Sycyliyczycy z drugiey strony ciaśniny mający osiadłoscie, będą przypuszczeni do posiadania urzędów wielkich Państwa w królewstwie naszym Obojey Sicylij, w proporcią ludności wyspy. A ponieważ iey ludność składa czwartą część ogólney ludnośći naszego królewstwa, czwarta więc część rady Państwa będzie złożoną z Sycyliyczyków, a trzy inne częśći s poddannych naszych innych prowincyi. Taż sama proporcya zachowana będzie w rozdawaniu Ministerskich dostojeństw, Sekretarzów stanu, pier-

wszych urzędników Dworu, oraz Posłów i Pełnomocników naszych przy Dworach Państw zagranicznych.

Artykuł 3. Zamiast dwóch *Konsultorów* Sycyliyskich którzy według postanowień Nayiasnieyszego Oyca naszego, byli członkami dawney *Junty* Sycyliyskiey, będzie od tąd w Radzie naywyższey Kancellaryi Państwa Obojey Sycylii liczba radzców Sycyliyskich, stosowna do proporcyi w powyższym wyrażoney artykule.

Artykuł 4. Stopnie w naszym Woysku lądowym i morskim, oraz urzędy Królewskiego naszego Pałacu, będą dawane każdemu z naszych poddanych, nie wzierając na mieysce ich urodzenia.

Artykuł 5. Rząd całego Królewstwa Obojey Sycylii będzie zawsze przy Nas. Kiedy zaś rezydować będziemy w Sycylii, mamy zostawić w Państwach naszych na drugiey stronie ciaśniny w stopniu Rządcy jednego s Xiążąt krwi naszey, albo inną osobę znakomitą z naszych poddanych. Jeżeli Rządcą tym będzie jeden z Xiążąt krwi naszey, ma przynim zostawać jeden z Ministrów naszego Państwa, który będzie się kommunikował z Ministeryiami i Sekretoryiatami będącemi przy naszey osobie, i który nad to będzie miał przy sobie dwóch albo więcey dyrektorów do prezydowania w udziałach Ministeryiów i Sekretoryiatów stanu, jakie my zostawim do urządzania pod niebytność naszą tych części Państwa. Jeżeli zaś Rządca przez nas zostawiony niebędzie z Xiążąt naszego Domu przy jego własney osobie będzie urząd Ministra Sekretarza stanu, ón będzie się odnosił bez pośrednio do Ministeryów i Sekretoryiatów istnących przy Nas, oraz będzie miał przy sobie dwóch albo kilku Dyrektorów.

Artykuł 6. W czasie rezydencyi naszey z drugiey strony ciaśniny, takimże sposobem zostanie w Sycylii w stopniu Rządcy Xiąże naszego Domu albo inna znakomita osoba którą My wybierzesny s pomiędzy naszych poddanych. Jeżeli ten stopień powierzony będzie Xiążęciu krwi naszey, będzie miał przy sobie podobnież jednego z Ministrów Państwa który będzie się kommunikował z Ministeryiami i Sekretoryiatami istnieiącemi przy Naszey osobie, i nadto dwóch albo kilku Dyrektorów dla prezydowania w udziałach Sekretoryiatów, i Ministeryiów, które się nam podoba zostawić w Sycylii. Jeżeli zaś Rządcą takowym będzie który s poddanych naszych, Dostoieństwa Ministra i Sekretarza stanu do jego się przywiązują osoby, i bez pośrednio ma się zgłaszać z Ministeryiami i Sekretoryiatami znaydającemi się przy Nas. *(Koniec póżniey.)*

Z Kassel 4. *stycznia.*

Ich K. M. Elektor, i Wielki Xiąże Hesski zrobili ugedę która urządza stosunki między Ich Dworami, i która scisłey iescze spaia związki, istnieiące dotąd między temi Panującemi, jako między krewnemi, i sąsiadami, Elektor Jegomość ofiarował order Lwa złotego Ich Królewiczowskim Mosciom. Wielkiemu Xiążeciu, oraz Xięciu następcy Hesskiemu. Z swojey strony J. K. M. Wielki Xiąże Hesski przysłał tu Barona *Muneh* swoiego taynego radzcę z dwoma znakami orderu Dworu swojego dla Ich K. M. Elektora i Xięcia Elektoralnego. Baron Munch miał honor prezentować one wczora na Wilkim posłuchaniu.

J. W. Feld-Marszalek de Vacquant-Geozelles poseł nadzwyczayny i pełnomocny Minister Austryacki przy naszym Dworze, miał honor 30 grudnia prezentowania J. K. M. Listu Cesarza Jegomości Austryackiego, Oznaymującego o związkach jego Małżeńskich z Jey K. M. Xiężniczką Karoliną Augustą Bawarską.

NIDERLANDY.

Z Bruxel 1. *stycznia.*

Zapowiadają wielkie podwyższenie stopniów w Woysku, oraz mówią iż wszyscy Oficerowie zostaiący na półowie żołdu mają bydź przeznaczeni znowu do czynney służby.

Upewniają że teraznieysze zasiadanie stanów jeneralnych ustanie 1. lutego.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 2. *stycznia.*

Pierwszy regiment Gwardyi Szwaycarskich wczora raz pierwszy zaciągnął na wartę do Pałacu J. K. M. razem z Gwardyią Królewską. Gwardyia Narodowa która zaymuje teraz mieysca przy pawilonie *Flory*, ustąpiła Szwaycarom zaymowane przez nią pierwiey przy pawilonie *Marsan*. Również wszystkie mieysca w Pałacu *Tuilleries* zajęte przez Szwaycarów.

Hrabia *de Precy* głównie dowodzący w 1793 roku w Lionie General Porucznik Wóysk Królewskich, i komandor Orderu S. Ludwika zakończył życie w Mareigny nad Loarą.

w ST. PETERZBURGU, w DRUKARNI KAROLA KRAYA.